

BOSS: beginnen met prutsen!

Omgevingswet

Het fysieke domein verandert snel en er verandert veel. De vaak uitgestelde, maar onvermijdelijk naderende Omgevingswet vraagt om een verregaande samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen bij gemeenten. Er zijn nog veel onzekerheden, als die Omgevingswet eindelijk echt in werking treedt. Bijvoorbeeld over het digitale stelsel. Toch wordt er ook al veel gewerkt met en in de geest van de Omgevingswet. Al was het alleen maar om te oefenen.

Auteur: Thijs Banninga, OBB Speelruimte-specialisten

De Omgevingswet brengt alle wetten en regels over de fysieke leefomgeving bij elkaar. Alles, om zo het recht over de leefomgeving eenvoudiger en inzichtelijker te maken. Dat is belangrijk, want in de leefomgeving leeft iedereen.

BOSS

Iedereen maakt gebruik van de leefomgeving. Iedereen komt buiten om te bewegen, anderen te ontmoeten en samen te spelen of te sporten. De ruimte voor bewegen, ontmoeten, spelen en sporten (BOSS) is de gebruikslaag van onze fysieke leefomgeving.

Om tot echt geschikte BOSS-ruimte te komen, moet je rekening houden met alle doelgroepen, met iedereen dus. Goede BOSS-ruimte is uitnodigend en uitdagend voor jong en oud.

Wanneer de buitenruimte echt ruimte biedt voor BOSS, stimuleert die buitenruimte tot gezamenlijk gebruik. Een centrale speelplek wordt zo dé plek in de buurt waar iedereen komt, waar de inrichting divers en uitnodigend is en waar ruimte is voor (georganiseerde) activiteiten. Niet alleen voor spelende kinderen, maar ook voor chillende jongeren, bewegende volwassenen en ontspannen senioren. BOSS leidt tot ontmoetingen tussen doelgroepen en generaties. Die zijn belangrijk voor de sociale samenhang in de buurt en de buurt krijgt daarvoor meer betekenis voor bewoners.

Eilandjes

Gemeenten werken vaak aan de leefomgeving in heel veel verschillende onderdelen. Er zijn over het algemeen veel verschillende vakgroepen.

3 min. leestijd

pen, afdelingen, domeinen, taskforces et cetera bij betrokken. De leefomgeving als één geheel zien, benaderen én bekostigen kan daardoor best lastig zijn. Al die verschillende groepen die op hun eigen manier de leefomgeving beter proberen te maken, opereren nog te vaak vanaf hun eigen eilandje. Zonder dat ze precies weten waar anderen aan werken.

Het realiseren van echte BOSS-ruimte is een soort ideaalbeeld voor de fysieke leefomgeving. Het is ruimte waar iedereen graag gebruik van maakt. Goede BOSS-ruimte ontstaat echter alleen wanneer de buitenruimte ook als zodanig wordt benaderd. Integraal dus. Alleen door de leefomgeving te zien als ruimte voor bewegen, ontmoeten, spelen én sporten, kun je tot goede, inclusieve BOSS-ruimte komen. Waarbij als randvoorwaarden de overige duurzame, klimaatadaptieve en circulaire doelstellingen ook niet vergeten moeten worden.

Buiten goede ruimte realiseren voor BOSS. Dat is het doel. Maar voordat je het buiten goed

Iedereen komt buiten om te bewegen, anderen te ontmoeten en samen te spelen of te sporten

Thijs Banninga OBB Speelruimtespecialisten

Het realiseren van echte BOSS-ruimte is een soort ideaalbeeld voor de fysieke leefomgeving

voor elkaar hebt, moet je binnen, in de organisatie, de zaken op orde hebben. Oftewel: al die verschillende eilandjes moeten met elkaar worden verbonden. Goede buitenruimte vraagt om een intensieve samenwerking tussen het fysieke en sociale domein, bijvoorbeeld door een aspect als gezondheid expliciet mee te nemen in beleidsvorming over de leefomgeving.

Aanjager

Anders werken en meer samenwerken. Dat kan best spannend zijn en vraagt om een goede coördinatie. Het is aan te raden om binnen de organisatie een of meerdere personen aan te wijzen die de samenwerking aanjagen en bruggen bouwen tussen de eilandjes. Mensen die hierover ook het college en de gemeenteraad informeren en enthousiasmeren. Laat je zien en durf te experimenteren!

Vallen en opstaan

Durf dus te beginnen met experimenteren. Durf te beginnen met spelen. Dat is best spannend, want het speelveld is in de loop van de jaren flink veranderd. Vroeger kon één afdeling een straat ontwerpen, de zaken met bewoners afstemmen en (laten) uitvoeren. Nu vraagt eenzelfde straat om samenwerking tussen meerdere afdelingen en bewoners, om zo gezamenlijk te komen tot een BOSS- en gebruikruimte. Op een nieuwe manier werken aan de leefomgeving gaat vrijwel nooit in een keer goed. Er is altijd een kans op falen. Bijvoorbeeld als het niet lukt buiten je eigen normen, regels en beleidsdocumenten te kijken. Of het lukt niet om bewoners erbij te betrekken op zo'n manier dat er wordt meegedacht. Dan ontstaat er juist weerstand. Het is een kunst om groepen niet te laten polariseren, maar te laten samenwerken. Zowel intern als extern. Het vraagt tijd, doorzettingsvermogen en aandacht om te investeren in goede relaties. Het vraagt organisatie en overzicht om, ondanks de verschillende complexe opgaven, een concreet projectplan te maken en daarbij de juiste mensen aan tafel te krijgen. Het vraagt ook durf en visie om bud-

getten samen te voegen en ermee te werken, ondanks dat de projectuitkomsten niet meer zo concreet zijn als eerder. Zolang er geen concrete kant-en-klare ontwerpen zijn, vraagt dit veel creativiteit en durf. Het resultaat kan echter een enorme stimulans zijn voor zowel bewoners als alle betrokken afdelingen binnen de organisatie.

Kom in beweging

Wanneer alle verschillende eilandjes gezamenlijk opereren, wordt de leefomgeving uiteindelijk voor de gebruiker, de inwoner, beter. Overzichtelijker als het gaat om werkzaamheden en prettiger bij het gebruiken, omdat de leefomgeving één geheel wordt. Voor iedereen ruimte om buiten te bewegen, te ontmoeten, te spelen en te sporten. Daar moeten we naartoe. Goede buitenruimte begint binnen in de gemeentelijke organisatie. Dus, kom in beweging. Verlaat het eigen veilige eilandje. Ontmoet de ander, begin met spelen, prutsen en maak er een sport van om een zo goed mogelijke BOSS-ruimte te realiseren voor alle inwoners.

